

CSABAI

Mérleg

XIII. évfolyam 2. szám
2003. január 30.

— INGYENES VÁROSI LAP • BÉKÉSCSABA —

A magyar kultúra napján

A Szatmárcsekén született Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz írását, a rendszerváltás óta ezen a napon ünnepeljük a magyar kultúra napját.

A múlt hét az ünnep jegyében zajlott, kultúra napi programok várták az érdeklődőket a megyei könyvtárban, a múzeumban, az ifjúsági házban, a Lencsési Községi Házban, az egyik legkiemelkedőbb rendezvény pedig a Jókai színház Vigadó-jában szerdán zajlott ünnepi hangverseny volt. A Vigadóban *Konter László* üdvözlő szavai után *Pap János* polgármester köszöntötte a kultúra befogadóit, szolgálóit és művelőit. Mint mondta, a magyarság a legmagányosabb nép Európában, hisz a szomszédos országok népei nem a rokonaink, azonban a teljesítményünk és kreativitásunk révén van mit felmutatnunk a világnak.

Az idén negyedik alkalommal ítélték oda a megyei intézmények Adomány Díját; *Udvardy Anikó* Posztamensek című alkotását *Varga Zoltán*, a megyegyűlés elnöke nyújtotta át *dr. Tóth Miklósnak*, a Népújság Kft. ügyvezető igazgatójának, elismerve a Békés Megyei Hírlap kultúrát támogató tevékenységét.

Az ünnepi hangversenyen a tavaly negyedszázados születésnapját ünneplő *Bartók Béla* vegyes kart hallhattuk *Rázga József*-né vezényletével (*Rázga József* karnagy betegsége miatt felesége volt a karvezető), valamint a Békéscsabai Szimfonikus Zenekar szolgált zenei csemegékkel *Gémesí Géza* vezényletével. A zenekar *Mozart D-dúr indulóját* és *Bartók Erdélyi táncok* című művét adta elő – ez a két mű csendült fel tavaly december 10-én, amikor *Kertész Imre* átvette az irodalmi Nobel-díjat Stockholmban.

(V. A.)

FOTÓ: KOVÁCS ERZSÉBET

- Fórum a gyermekotthonról
- Bemutatkoznak a képviselők
- Töredék történetek a múltból
- Színházi élet
- Új építkezések Csabán
- Tájékoztató a vízdíjakról
- Az Európai Unió és a sport

Oltalom és bizalom

A vártnál kisebb érdeklődés mellett zajlott az a fórum, amely a Tábor utcában létesítendő menekült-gyermekotthon kérdéseivel foglalkozott múlt kedden a Vasutas Művelődési Ház nagytermében. Az otthon szomszédságában álló óvoda és iskola pedagógusaival decemberben már volt egy hasonló beszélgetés (erről előző számunkban olvashattak), most a *Kazinczy-lakótelepről*, a Tábor utcából és környékéről jött el mintegy negyven lakó, hogy meghallgassa a polgármester és a szakemberek – többek szerint túl későn jött – tájékoztatóját, és feltegye kérdéseit.

Tavaly januárban hatályba lépett egy törvény, amely arról rendelkezett, hogy a 18 év alatti, kísérő nélkül hazánkban tartózkodó menekültek elhelyezését nem a befogadó állomásokon, hanem ettől elkülönítve kell megoldani. *Pap János* polgármester elmondta, hogy a Tábor utcai bölcsőde épülete négy éve üresen állt, az Oltalom Karitatív Egyesület tavaly nyáron kereste meg az önkormányzatot helyigényével. A bölcsőde hasznosításával kapcsolatban felmerült, hogy megkapná a mozgáskorlátozottak egyesülete, vagy drogprevenciós célokat szolgálna, azonban az Oltalom egyesület terve volt az, amely realizálhatónak tűnt. A polgármester hangsúlyozta, hogy a képviselő-testület egyöntetűen megszavazta a Tábor utcai menekült-gyermekotthon ötletét. A terv megvalósításához azonban pénzre volt szükség, amit az egyesületnek ószre sikerült előteremtenie. Tényszerű tájékoztatásra csak ezt követően kerülhetett sor.

Ismételten elhangzott, hogy a 28 férőhelyes otthonba legfeljebb 18 éves korukig kerülhetnek a fiatalok, többségük a 8–16 éves korosztályból érkezik ide. Valamennyi menedékkérő három hétig karanténban van a befogadó állomások egészségügyi elkülönítőjében, mindnyájan teljes egészségügyi szűrésen esnek át. A gyerekek csak a szűrést követően kerülhetnek az otthonba, tehát minden alapot nélkülöznek azok a feltevések, hogy külön-

(Folytatás a 7. oldalon)

Képviselői fórum

Az önkormányzati törvény szerint mi, választópolgárok képviselőink útján gyakorolhatjuk az önkormányzathoz való közösségi jogainkat, azaz általuk érhetjük el, hogy élhetőbb, szebb legyen szűkebb környezetünk. Tartsanak velünk, ismerjük meg együtt azokat az embereket, akikhez kéréseinkkel, panaszainkkal fordulhatunk a következő négy évben!

(Folytatás a 2. oldalon)

Polgári értékrend

Kiss Tibor a Fidesz listájáról került a képviselő-testületbe. 44 éves, pályája során dolgozott tervezőmérnökként, a mozgássérültek életét, munkáját segítő szerszámokat tervezett. Később tanár lett, a Trefort Ágoston Villamos- és Fémipari Szakképző Iskolában tanított eleinte szakmai tantárgyakat, az utóbbi években pedig matematikát. Családjáról kitüntetett szeretettel beszél.

Kiss Tibor

– Ha visszaemlékszem a gyermekkoromra, eszembe jutnak azok a pillanatok, amikor a nagymamám konyhájában mindent a fánksütés illata lengett körül. Valahogy mindig szeretetteljes, békés volt a légtér, ezt a hangulatot szerettem volna megőrizni és a saját családomban érezni, éreztetni. A feleségemmel 20 éve vagyunk házasként, három gyönyörű gyermekünk született, Villó, Csenge és Kincső, most őket próbáljuk útjukra indítani az életben. A családomban és tanárként is fontos számomra, hogy személyes példaadással emberségre, toleranciára, hitre és hazaszeretetre neveljem a felnövekvő generációt.

– Ön a Polgárok Békéscsabáért Egyesület elnöke. Milyen céllal jött létre és működik az egyesület?

– Egy olyan együtt gondolkodó közeget kívántunk létrehozni, amely a polgárok fóruma lehet. Egyfajta műhely a számukra, ahol mód nyílik arra, hogy előadásokon, építő jellegű viták alkalmával felszínre kerüljenek olyan dolgok is, amelyekről talán kevesebb szó esik. Az egyesületünkhöz csatlakozhat bárki, azonban a felvételhez – az alapszabály szerint – szükség van a tagok ajánlására. Röviddel a megalakulásunk után már a választások viharában találtuk magunkat, most elérkezett a csendes építkezés ideje.

– A nyolcas számú választókerületben indult egyéni képviselőként, második lett...

– Ezúton is szeretném megköszönni azok bizalmát, akik rám adták a voksukat, és remélem, hogy a szűkebb lakókörnyezetemért végzett munkámmal a többiek bizalmát is elnyerhetem. Bár nem én győztem, az egyik legfontosabb feladatomban tartom, hogy segítsen a körzet fejlődését. Ha nem így gondolkodnék, akkor semmi keresnivalóm nem lenne a testületben. A kerület az állomástól a belváros felé terjed, Békéscsaba egyik kapuja. Az infrastruktúra helyenként katasztrofális, a legszembeesőbb mégis a piac környéki káosz. Szerintem a Trefort utca forgalmának egyirányúsításával az utca áteresztő képessége jóval nagyobb lenne, a volt Spar melletti területet pedig parkolóvá lehetne alakítani, ezzel sokat javulna a helyzet. Felújításra szorulnak a körzet terei, játszóterei, igyekszem megtalálni a módját, hogyan segíthetnék ebben.

– Új képviselőként milyen elvárásai vannak a testülettel szemben, és mivel lenne elégedett négy év múlva?

– Magamtól és a képviselőtársaimtól is elvárom, hogy az előterjesztések, döntések mögött lássuk meg az embert, Békéscsaba polgárait. Beszélünk fejkvótáról, hiánynövelő tételekről, fűnyíró elvről, azonban sokszor pont azok az emberek szorulnak a háttérbe, akikről mindez szól. Úgy gondolom, nem minden döntés szolgálja a csabaiak érdekeit, példa erre a fizetőparkolók ügye. A testület többsége ki akarja terjeszteni a fizetési kötelezettséget, a díj így lassan egy plusz adó lesz. Az ilyen és hasonló döntések helyett a belső tartalékokat kellene feltárni és megkeresni a külső forrásokat. S hogy mivel lennének elégedett? Ha 2006-ban egy győztes önkormányzati választás után olyan jól fejlődő várost látnánk magunk előtt, amelynek kevesebb gondja van az adósságokkal, és amely a megyei jogú városok rangsorában az első tíz között van.

MIKÓCZY ERIKA

■ **KÖZGYŰLÉS.** Békéscsaba Megyei Jogú Város közgyűlése soron következő ülését január 30-án, csütörtökön 9 órától tartja a városháza dísztermében.

■ **FOGADÓNAPOK.** Január 31-én, pénteken Szedlacsek né dr. Pelle Beatrix aljegyző, február 7-én Velkey Gábor alpolgármester, február 14-én Hrabovszki György alpolgármester, február 21-én Baji Lajos alpolgármester tart fogadónapot a városházán 8 és 12 óra között.

■ **FOGADÓÓRA.** Február 10-én, hétfőn 14–17 óráig Vág-völgyi Gábor, a szociális és lakásügyi bizottság elnöke, a 8. számú választókerület egyéni képviselője tart fogadóórát a Szabadság tér 11–17. szám alatti polgármesteri hivatal földszint 16. számú irodájában.

■ **LAKOSSÁGI FOGADÓÓRA.** Február 7-én, pénteken 16–18 óráig Kondacs Pál és Takács Péter önkormányzati képviselők tartanak lakossági fogadóórát az MDF Nagy Imre téri székházában.

■ **MSZP-FOGADÓÓRA.** Február 1-jén és 8-án, pénteken 13–15 óráig a városi MSZP-frakció két-két képviselője tart fogadóórát a szocialisták Irányi u. 4–6. szám alatti irodájában.

■ **JÓGATANFOLYAM.** A Jóga a mindennapi életben egyesület tanfolyamokat indít a Százszorszép óvodában (Belvárosi óvoda – Wlassics sétány 4.). Jelentkezni február 3-án, hétfőn 18 órától lehet a helyszínen. Részletes információ a 322-463 vagy a 06-30/282-5081 telefonszámokon kérhető.

■ **KIÁLLÍTÁSOK.** A Nemzetiségi klubházban (Békési út 15.) Kóra Judit mese- és vers-illusztrációiból látható kiállítás Magvető címmel. • A Munkácsy Mihály Múzeumban Kállai Júlia, Szászfalvi Ilona, Szerecsény Ilona és Udvardy Anikó alkotásaiból látható kiállítás.

■ **DIABETÉIS SVÁJCRÓL.** Február 10-én, hétfőn 14.30 órától Komáromi István tart diabetéssel egybekötött előadást Svájc címmel a Lencsesi Közösségi Házban.

■ **MATEMATIKAI ÖTLET-TÁR.** Matematikai ötlettár középiskolásoknak címmel jelent meg az a könyv, amely a teljes középiskolai matematika-tananyag rendszerezett összefoglalását tartalmazza kidolgozott

BÉKÉSCSABA
HÍREKBENA város,
ahol élünk

érettségi és felvételi feladatsorokkal. Megrendelhető a forgalmazóktól a 06-20/370-5399 és a 06-70/235-1597 telefonszámokon.

■ **ÉLETFA GALÉRIA.** Cs. Seres Franciska A lélek rezdülése című kiállítása látható a Csabai Életfa nyugdíjházban (Lencsesi út 85.) február végéig, naponta 9–17 óráig.

MATRIKULA

HÁZASSÁG

Batke Tünde és Laurinyecz Péter, Ördög Csilla és Borsos András, Rusznák Veronika Tímea és Balogh Tibor

SZÜLETÉS

Such János és Meleg Márta leánya Réka, Szabó Zoltán és Balázs Erika fia Balázs, Zahorán András és Óré Adrienn leánya Petra, Blezsán Zsolt és Fábrián Erzsébet leánya Martina Gizella, Csicsely János és Korcok Ildikó leánya Berta

GYÁSZ

Gajdács Mária (1912)

Ingyenes városi lap, Békéscsaba

Felelős szerkesztő:

Sztójcsev Svetoszláv

Szerkesztő: Mikóczy Erika

Tipográfia: Gécs Béla

Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú

Város Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó:

dr. Simon Mihály c. főjegyző

Szerkesztőség: Békéscsaba,

Szabadság tér 11–17. /12.

Telefon: 523-855,

telefon/fax: 523-842

Szedés: Repriform Bt.

Nyomás:

Hungária Nyomda Rt., Békéscsaba

Felelős vezető:

Kepenyés János nyomdavezető

Megjelenik kéthetente,

28 100 példányban

Terjeszti a Magyar Posta

<http://www.nap-szam.hu/merleg/>

E-mail:

csabai.merleg@bekescsaba.hu

ISSN 1588-3892

Új év, új élet?

Szilveszter éjjelén, esztendőforduláskor sokan dédelgetnek reményt adó álmokat, határoznak el új életkezdetet. Igaz, tudják (tudjuk), a profán fogadalmak (nem dohányzom, nem iszom, nem idegeskedem annyit stb.) teljesülésével legfeljebb módosulhat sorsunk menete, de új élet általuk nem kezdődik el. Lelkünk „immunreakciói” ugyanis nincsenek tekintettel a fogadalmakra: megőrzik személyiségünk lényegének folytonosságát. Azért – Kertész Imre szavaival –, mert „új életet akkor kezdhetnénk, ha újra megszületnénk, vagy ha valami... betegség érné elmenket”.

A társadalom – ahová az embert „születésének véletlenje beleveti” – szintén „ellenáll” az új(világ) teremtés igyekezetének. Példák sora igazolja, a múltat nem lehet végképp eltörölni; az akarva-akaratlan „belecsorog” a jelenbe. Ezért (is) van az, hogy a rendszer- és választási ciklusváltások idején meghirdetett új világ ígéje rendre a retorika tengerébe hull. A zajló élet történéseiben nemegyszer ismerős jelenségek „köszönnek” ránk. Jellesül: az emberek egy része ma is hűen „képviseli” a hatalmat habzsoló habitust, és nehezen azonosul a ténnyel: demokráciánkban a hatalmat nem csak megszerezni, de elveszíteni is lehet. A tettek mezején gyakran elcselleng egymástól szabadság és felelősség, s ennek okán a szabadság féktelen szabadosságba szárnyal át. Vannak öntelt „kiválasztottak”, akik úgy vélik, az ország (település) sorsának alakulása kizárólag az ő döntésükön alapul; a választókra – a közélet színpadán – csupán a „néző szerep” betöltése vár. Ez a szerep – tekintve, hogy nem nehezedik rá a felelősség terhe – végtére is kényelmes szerep. Egyfajta (közéleti) „sorstalanság” ez, hiszen – Ancsel Éva szavaival – a dolgok nem megtörténnek, hanem (csak) meggesznek velük.

Egy minőségében jobb, emberibb társadalom dimenziójából tekintve persze mindez nem „biztató” szereposztás. Cselekvő és tetteikért felelősséget vállaló polgárok sokasága nélkül ugyanis nemhogy egy új társadalom felépítése, de még a régi meghaladása is meglehetősen körülményes „emberi kaland”.

DR. SZEMENYEI SÁNDOR

CSABA Center

bevásárló- és szórakoztatóközpont

A MI VILÁGUNK

● Február 2.

Ákombákom
kreatív játszóház

● Február 9.

Ákombákom
kreatív játszóház

Csaba Center – Élj velem!

Bevásárlás és szórakozás a város szívében!

E-mail: cscenter@csabacenter.hu • www.csabacenter.hu

RITKA MADÁR

Békéscsabai irodalmi antológia

Másodízben jelent meg a Magyar Téka Erkel Sándor Könyvesház kiadásában a Ritka madár, szép kivitelben, immár hagyományt teremtve.

A kötet antológia, tíz alkotó széprózáit tartalmazza. A szerzők közös sajátossága, hogy mindannyian kötődnek a békéscsabai irodalmi hagyományokhoz, s egzisztenciálisan is közik volt/van a városhoz. De elsősorban az irodalomtörténeti tradíciókhoz való ragaszkodás az, ami egységet teremt közöttük. Ezen belül persze minden írás önmaga, egyéni ízekkel, jól megfestett életképekkel, sajátos, érdekes hangulatokkal.

Köszegi Barta Kálmán, Kőváry E. Péter, Molnár Lajos, Paál Tamás, Rott József, Sarusi Mihály, Sass Ervin, Szöllősy Tibor, Tóth Tibor, Újházy László írásai között eligazodik a nem csabai olvasó is, hisz általános emberi dilemmák, jó magyar gondok alkotják az írások kereteit, témáit. Családi mitológiák, hétköznapi és a szeretet múlhatatlansága, ahogy Sass Ervin írja, ezek közé a fogalmak köré szerveződik az „idő” ebben a szép kötetben. Érdemes elolvasni.

(B. M.)

EGYESÜLETI ÉLET

A mozgáskorlátozottak

A Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesületét 1981-ben alapították mozgássérült emberek. A civil szervezet az eltelt két évtized alatt óriási lépéseket tett a sérült emberek esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. A kiemelten közhasznú nonprofit szervezet főként pályázati forrásokból tudja ellátni tevékenységeit, bővíteni szolgáltatásait.

Az egyesület égisze alatt működő Önálló Életvitel Központ (ÖNÉ) a közelmúltban két sikeres pályázatot készített. A Fogyatékosok Esélye Közalapítványtól közel 10,5 millió forintot nyertek. Az összeget személyi segítségre, a szállítószerződés és az Információs és Tanácsadó Iroda működésére fordíthatják.

Az ÖNÉ 180 ezer forintot nyert a Mobilitás Dél-alföldi Regionális Ifjúsági Szolgálat Irodától a Legyünk barátok! elnevezésű rendezvény megtartására, mely ép és fogyatékos fiatalok együttlétét célozza. Az általános és középiskolás korú fiatalok rendezvénye egyrészt lehetőséget biztosít arra, hogy a sérüléssel élők jobban megismerjék, vállalják másságukat, nyíltan beszéljenek problémáikról, másrészt az épek megismerjék a mássággal élő társaik hátrányát, így könnyebben tudják őket tolerálni és segíteni.

A Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete PHARE-pályázaton 35 600 eurót nyert egy gyermekrehabilitációs és információs centrum kialakítására, ami teljesen új dolog a megyében. A Napraforgó névre keresztelt intézmény komplex szolgáltatásaival abban szeretné segíteni a családokat, hogy a sérült gyermekek is teljes életet tudjanak élni. Két alapprogramot indítottak el: az egyik a sérült gyermekek értelmi és mozgásfejlesztését, a másik az ilyen gyermekeket nevelő szülők mentális és szociális segítségét szolgálja. Az Autonómia Alapítvány Small Grants pályázatán egymillió forintot nyert el az intézmény. A megvalósítható program szinte miniatűr változata a Napraforgóéna.

BAUKÓ ILDIKÓ

Jamina-szőlőstől – Erzsébethelyig

Az egykori Békéscsaba határában – a mai vasútállomás mögötti területen – a téglavető gödrökön túl 1769-ben csak szőlőskertek voltak néhány csószkunyhóval. A szőlők tulajdonosai többnyire jómódú, Csabán lakó földművelők voltak. A szegény-paraszti „zsellér” réteg lassacskán kezdett kiköltözni a szőlőkbe azért, hogy az adóterhektől megszabaduljon. A város képviselő-testülete 1840 táján hozta meg első intézkedését a szőlőkbe kitelepülők ellen, ennek ellenére mégis gyarapodott a kiköltözők száma. Az örökös tavaszi fagyok, a szőlőt pusztító betegségek miatt száz esztendő alatt a szőlőtőkék fokozatosan kikapusztultak a 966 kisholdnyi területen. Csaba legszegényebbjei egyre-másra odaépítették apró házaikat, a népesség egyre szaporodott. A szőlőstelepen 1842-ben kétezer lakó élt. A Csabához közeli városrész neve a közéletben szőlősként vagy Jaminán túli szőlősként szerepelt. Amikor 1869-ben lelkészi hivatal létesült ott, a pecsétnyomóra a következő feliratot írták: „A b-csabai ág. h. ev. egyház szőlősbeli papi hivatala 1869”. A szőlőstelep faluvá nőtt, egyre erősödtek azok a hangok, amelyek Jamina Csabától való különválását, önálló községgé alakulását hangoztatták. 1880. december 15-én Kesjár János és társai, „jaminai szőlősbeli lakosok” kérelmet adtak be a Békés-Csabai járási szolgabíróshoz az önállósodás érdekében. Ebben az időben az ott élő lakosok száma már meghaladta a háromezer főt, és 597 lakóházat számláltak. A csabai képviselő-testület nem járult hozzá az elszakadáshoz. Az „anyaváros” indoka szerint gazdaságilag meggyengült volna Csaba, az új település nem lett volna képes a terhek viselésére az önállósodás után, hiszen lakosai vagyontalanok voltak.

A megyei közgyűlés 1882. augusztus 26-án tartott ülésén tárgyalta a jaminai szőlősök községgé történő alakulását. Hasonlóan a csabai testülethez, ők sem javasolták az elszakadást, s ezt egy a belügyminiszternek küldött iratban is megerősítették. Tisza Kálmán belügyminiszter 1882. december 30-án kelt átiratában megengedte a „Jamina szőlősbeli lakosok” különválását, lévén, hogy ez törvénybe nem ütközött. Közölte viszont azt is,

Légifelvétel Jamináról

FOTÓ: VERESS ERZSI

hogy ez a leválás a megye, Békés-Csaba és a „szőlősbeli” közös megegyezése alapján történhet meg.

1883 tavaszán Jamina küldöttei, élükön Literaty Ödön budapesti ügyvéd országgyűlési képviselővel, ismét benyújtották elszakadási kérelmüket. Kinyilvánították, hogy új községüket az ügyet előmozdító Literaty Ödön tiszteletére Literatfalvának kívánják elnevezni. A hosszan elhúzódó ügy végére a belügyminiszter az 1883. évi rendeletével tett pontot. Ebben az állt, hogy mivel az új község anyagilag nem tud megfelelni a törvényi kötelezettségeknek, a jaminaiak kérelme nem teljesíthető. A három évig tartó sikertelen küzdelem után a jaminaiak maguk közül választott emberekkel ismét harcba szálltak. 1883 novemberében Bota Pál és tizenegy társa, majd Andó János és három társa aláírásával beadvány készült, amelyben „fiók-községet, fiók-előjáróságot” kértek Jamina részére. Korábban kaptak ugyan albírt, írnokot és adószedőt, de azok hetente csak egyszer voltak Jaminában. A két odarendelt rendőr és két hajdú Csabán teljesített szolgálatot, nem voltak folyamatosan a helyszínen. 1884 őszén Tokár Pál és társai ismét a belügyminiszterhez fordultak különválási kérelmükkel eredménytelenül.

A megye és Csaba előjárósága az immár 6–7000 lakost számláló szőlőstelep elszakadását nem támogatta, de több kívánságát jogosnak ismerte el. 1886-ban a belügyminiszter névmegjelölési kérelmére közgyűlést tartottak. Sztraka György főszolgabíró és Kolpaszky László szőlősi írnok kérdésére a Csaba-Szőlős elnevezésre szavaztak. A felterjesztésre az a válasz érkezett, hogy csakis a postahely megjelölésére szolgálhat a név, így lett a szőlősből Jamina és „Csaba-Szőlősből B.-Csaba – Jamina”.

Jamina különválási kísérletei várostörténeti események maradtak. A törekvések azonban eredményeket is hoztak. Később községházat rendeztek ott be, amelyet telefonvonal kötött össze a városházával. Jamina új anyakönyvi kerületté vált, volt külön jegyzője és apparátusa. Toronyóra került az evangélikus templomra, piacterületet jelöltek ki az orvosi lak mellett, és a tűzrendészet új fecskendőt kapott.

1898-ban meghalt Erzsébet királyné, a jaminaiak kérésére 1900-tól a Csaba-Erzsébethely nevet viselhette Békéscsaba legnagyobb kiterjedésű kerülete. A név később Erzsébethelyre rövidült, a köznyelv azonban napjainkban is Jaminaként nevezi az egykori szőlőstelepet.

GÉCS B.

100
ÉVE
TÖRTÉNTCSABAI
KRÓNIKAA Békésmegyei
KÖZLÖNY
hírelből

SZERKESZTI: GÉCS BÉLA

JANUÁR

● **Kossuth-ereklye a múzeumnak.** Drága ereklyéhez jutott a csabai múzeum. Pándy István adományozta a múzeumi egyetlen azt a levélborítékot, melyet a magyar hontalan turini remete, Kossuth Lajos saját kezűleg címzett 1899. február 5-én Helty Ignácznak a következőképpen: „Signor-Ignacz Helty, Deputato el parlament Unghercte Kisfaludi utca 19.”

● **Gyűjtés a Kossuth-szoborra.** Január végéig összesen 1172 korona gyűlt össze a csabai lakosság áldozatkészségéből.

● **A Csabai Iparos Dalkör 10 éves jubileuma.** A 10 esztendő alatt a daloskörnek 120 nyilvános szereplése volt. A jubileum évében 9 alapító, 148 pártoló, 25 működő tagot tartottak nyilván. Legutóbb 1901-ben

a kassai dalosversenyen álltak helyt az iparos dalosok. Verner László elnök, céltudatos munkával, s Gally János karnagy buzgó fáradozással irányítja a dalosok nemes küzdő mezején a Csabai Iparos Daloskört.

● **Kitüntetett gazdasági cseléd.** A városházán ünnepség keretében nyújtotta át Sztraka György főszolgabíró Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kitüntetését, száz darab arany koronát s egy aranykeretű díszes oklevelet Mazán Ádám csabai mezőgazdasági cselédnek. A kitüntetett négy évtizedet megközelítő időn át szolgált két gazdát szorgalommal és becsülettel.

● **Csaba egészségügye.** A januári közegészségügyi viszonyok kielégítőek voltak. A szülöttek száma 45-tel múlta felül az elholtakét. Ragályos betegségek közül: vörhenyben 12, roncsló toroklob és torokgyíkban 5 egyén halt meg. Született összesen: 157, fiú 82, leány 65. Halva született 4, ikrek 3 esetben. Házasult: 46 pár. Meghalt összesen: 103, fiúnemű: 53, nőnemű: 49.

Tömegnyomor gyöngyökkel kirakva

A *Gyöngyélet* után (írta John Arden, átírta és rendezte vendégként *Fellhöfi-Kiss László*) az ember, ha akarja, ha nem, arra gondol, hogy a színvonal mostanában inkább a stúdióelőadásokon mutatkozik. Pedig ez nem egészen igaz, de van benne valami. Azért a legutóbbi nagyszínházi Tótek sem akármí, de a Yo város honpolgárai, a Csupa balláb, A kör négyzögesítése ott van a legjobbak között, ha a hatásos színházi élmény a minősítő mérték. Miközben az is kiderül, hogy a téma a fontos és kevésbé a külcsíny, azaz ha olyasmit hallunk a színpadról, ami lélekbe vágóan mai ügy, ami általános és letagadhatatlan, ami nem kenő rózsaszínre azt, ami fekete: nos, ha ilyen a színház és nem bulvárosan csiricsáré, akkor a közönség ünnepel, és azt mondja: ez igen, ez jó előadás volt!

Aminthogy az volt a Gyöngyélet a kissé alulfűtött stúdióteremben a decemberi bemutatón és utána is. A szereplői a hatvanas évek Angliájából érkeztek az évezredfordulós Magyarországra, és tökéletes megjelenítők az itt és most élő lecsúszottaknak, akik képtelenek visszakapaszkodni, vagy nem is akarnak. Énekel, mint a disznók: ez az eredeti cím, s hogy találó, le nem tagadható. A Gyöngyélet azonban még ironikus is, sejtetni véli az igazságot, hogy sokan a perifériák legszélsői közül nem is kívánnak más-képpen élni, erre van „jogosítványuk” az élettől, ez az, ami számukra valóságosan a „gyöngyélet” éppen. Ezek szerint nincs kiút? Csak a reménytelenség? A lelki-testi kosz, a bűn, a ricsajos tömegnyomor, ahová lerántani másokat is előszeretettel megtennék? Az Arden-Fellhöfi-darab csak láttelepet ad, de meg sem kísérel, hogy a terápia lehetőségeit kifürkéssze. Habár az is igaz, hogy kettős-hármas áttételekben ott van a baj okozója: a társadalmi közöny, a pénz mindenhatósága, ami ugye, azért egyre ismerősebb fogalmak?

Jelenet az előadásból

FOTÓ: VERESS ERZSI

A rendező ritka érzékkel és eredménnyel tartotta egyben a játékosokat, akik tehetségükhöz mérten kiváló alakításokkal szolgáltak, s ha át is ment néha a stílus a kiabálós színházba, ha a hang-erő túlfokozott néha, az összkép adta azt, ami a lényeg: a háborzongatóan kegyetlen és szívtelen káosz-világot, azt, amit totálisan kikerülni az egyetlen jó, amit elérni kellene. A kép sötét, de mégsem reménytelen. Még akkor sem, ha a szereplők azt mondják (hiszik), hogy „minket se szeret az élet”, tehát mit szerezzenek rajta ők? Hát talán azt, hogy van.

Egy-egy tanulmányt érdemelne több színészi teljesítmény, Kovács Edité, Szőke Pálé, Vékony Annáé, Kara Tündéé, Felkai Eszteré első helyen, de Jancsik Ferenc, Gerner Csaba, Tarsoly Krisztina, Tege Antal, Muszte Anna is a játék nélkülözhetetlen részesei voltak. Egyszóval: színházat adtak. Nem akármilyet.

SASS ERVIN

ZENÉS MESEJÁTÉK A SZÍNHÁZBAN

Szupermancs és az ő Pötyije

Van-e olyan gyerek (ha feléri már ésszel), aki ne szeretne időutazásra indulni? Főleg, ha egy különleges, nagy mackó, egy Szupermancs lehetne a kísérője, és nagyon unja már az iskolát, meg azt, hogy az apukáját csak néha látja? Ráadásul az anyukája sincs velük különböző okokból adódóan, és ha a „családlátogatásra” érkezett tanár néni sem hagyja békén. Úgy látszik, sőt biztos, hogy *Várkonyi T. András*, a Barátok közt Vili bácsija is tudja, hogy van ez: el is határozta, hogy ír ebből egy mesedarabot, felkéri zenét csinálni hozzá *Balogh Bodor Attilát*, aki kicsiknek és nagyobbaknak egyaránt kellemes, dúdolható és kifejező muzsikával tette teljessé a Szupermancs ősbemutatóját egy közeli délután a város színházában.

A nézősereg (inkább alsó tagozatosok, mint felsősök) odaadó figyelemmel és a megfelelő helyeken lelkes ovációval fogadta Pötyi kalandjait, és ámuldozott: milyen is volt a világ Burkus király udvarában a középkorban, és milyen lesz a 22. században, amikor az emberek már inkább robotokra hasonlítanak, és egy Felelős-főfelelős uralkodik felettük. Szupermancs, akinek bundájában az annyira hiányolt apuka bújik meg, remek utazásszervezőnek bizonyul. Megmutatja az otthon magányosan anatókozó kislánynak, milyen másról a világ, olyannyira, hogy a végén Pötyi kívánja: menjünk haza, mégiscsak ott a legjobb!

Egyszerű kis történet sok-sok tanulsággal, s hogy ezek a tanulságok (miért jó otthon, miért kell tanulni, miért nem szabad becsapni embertársainkat stb.) eljutottak a nézősereghez, első-sorban a gyerekek világát nyilván jól ismerő *Seregi Zoltán* rendezőnek köszönhető, és a szereplőknek: a Pötyit játszó és szépen éneklő *Steinkohl Erikának*, akit már az első jelenetben elfo-

Steinkohl Erika és Hodu József a medvebőrben

FOTÓ: VERESS ERZSI

gadtak a gyerekek, és vele utaztak két felvonáson át. A Szupermancs-apuka, *Hodu József* melegsívű alakításával volt kitűnő partnere Pötyinek, *Vajda Károly*, *Csomós Lajos*, *Tege Antal*, *Muszte Anna* és *Várkonyi Andrea* is számos tapsot és figyelmet kapott, valóságos mesehősöket formáltak. Csúcs az előadás minden jelmeze *Györffy Anikó* tervei szerint, és a díszlet is (Langmár András tervezte) jól bejátszható, mutatós.

A színész-író *Várkonyi T. András* fordultatos, tanulságokat hordozó zenés mesejátéka az évad (és a kis közönség) nagy nyeresége. Ilyen mesedarabokra van leginkább szükség, amikor a színpad és a nézőtér kapcsolata magától értetődő. Mint a Szupermancs előadásán is az volt.

SASS ERVIN

ÚJ ÉPÍTKEZÉSEK I.

Gyóni Géza utca 8–10.

A BÁÉV Rt. 2000-ben kezdte a Csaba Center melletti terület beépítését. Az I. ütemben a Gyóni Géza utca 8–10. szám alatt épített meg és értékesített 12 üzletet, 47 lakást és 30 garázst. A II. ütemben 56 lakás, 9 üzlet és 60 garázs készült el az Andrassy út–Gyóni Géza utca sarkán (az épület A jelű része). Az épület földszintjén 9, 60–130 négyzetméter alapterületű üzletet alakítottak ki a hozzájuk tartozó raktárakkal és garázsokkal; a négy emelet szintenként 10 lakást tartalmaz. A B jelű épületben 16 garázs, míg a négy szinten 16 kisméretű lakás található; a belső térben megépült 30 garázs is.

Az épületegyüttest a Novák Építész Iroda tervezte, Novák Péter vezető tervező irányításával, a kivitelezés felelős műszaki vezetője ifj. Bujdosó Antal fő-építészvezető. A beruházás kezdete 2001. november, befejezése 2002. december, az ingatlanok használatba adása 2003. január 31-én történik. Az üzletek négyzetmétere 300–400 ezer forint, a lakásoké 140–160 ezer forint, a garázsoké 1,9–2 millió forint (az árak áfa nélkül értendők). Az összes lakás elkelt már; eddig a garázsok fele és az üzletek egyharmada talált gazdára.

(V. I.)

Jázmin egészségcenter

Mint arról már írtunk, tavaly elkezdődött az Árpád fürdő régóta esedékes, teljes rekonstrukciója. A felújítás mintegy egymilliárd forintba kerül, s szakaszosan valósul meg. Elsőként a régebbi téli fürdő újult meg, és már Jázmin egészségcenter néven várja a vendégeket.

(CS. M.)

Nyugdíjasprogramok

A Városi Nyugdíjas-egyesület február 7-én, pénteken 10 órától tartja éves közgyűlését az ifjúsági házban. A kedvezményes ebédre január 30-ig lehet jelentkezni az egyesületben (Dózsa György út 35.) hétfőtől péntekig 14–17 óráig. • Február 13-án 14 órától orvosi előadás lesz az érrendszeri betegségekről, február 21-én 16 órakor pedig batyus farsangi mulatságot tartanak az egyesületben.

Romaprogramok uniós pénzből

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat dél-alföldi szervezetei a Békéscsabai Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képző Központ kezdeményezésére profitorientált és nonprofit foglalkoztatókkal, önkormányzati és civil partnerekkel Regionális Fejlesztési Társulást hoztak létre, és sikeresen pályáztak a halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma fiatalok társadalmi beilleszkedésének támogatására meghirdetett PHARE-programra. Az Euroma-net regionális programrendszer a cigányság fenntartható foglalkoztathatóságáért elnevezésű, 18 hónap alatt megvalósuló projekt 400 ezer euró támogatást nyert, és részt vesz az Európai Unió Equal közösségi kezdeményezésében, melynek célja a roma kisebbség munkaerő-piaci esélyeit növelő kísérleti programok megvalósítása.

Megosztott a honi románság

Kreszta Traján, az Országos Román Önkormányzat elnöke volt a vendége a békéscsabai román kisebbségi önkormányzat múlt szerdai ülésének. A közgyűlésen a román bál, a pénzügyek és a féléves munkaterv mellett természetesen a közelgő országos választások volt a fő téma.

Kreszta Traján a románság megosztottságáról szólt, amely szerte a törvény és a területi elv rovására írható. Mint mondta, nem tisztük vizsgálni, hogy ki a román, ki beszél az anyanyelvét, illetve ki az Erdélyből áttelepült vagy netán más kisebbséghez tartozó elektor, hisz a törvény értelmében valamennyi települési kisebbségi képviselő elektornak számít, azaz választható és választási joggal bír. Ellentétben a Román Alternatíva Tömörüléssel, az országos elnök azt a nézetet vallja, hogy az újonnan alakult román kisebbségi önkormányzatok elektorainak is meg kell adni az esélyt, hogy képviseltesék magukat az országos önkormányzatban. A Berényi Mária (a Magyarországi Románok Kutatóintézete vezetője) nevével fémjelzett tömörülés a népszámlálási adatokra hivatkozva január közepén Gyulán felvetette, hogy egyáltalán szükség van-e olyan elektorra, aki olyan települést képvisel, ahol valójában nem élnek románok.

Elhangzott az is, hogy az eddigi országos román választásokat mindig megóvták vagy bojkottálták. Négy éve éppen a románság miatt változtatták meg a kétharmados törvényt, addig 75 százalék plusz egy személynek kellett jelen lennie a választásokon, most 50 százalék plusz egy elektornak. Az 53 fős országos testületet így elvben 226 elektor választhatja meg.

Kreszta Traján örvendetes lépésről is beszámolt: a román-magyar kormányközi vegyes bizottság tárgyalásai során sikerült elérni, hogy az ajánlások közé bekerüljön az, hogy az országos önkormányzatba ne juthasson illetéktelen személy. Megyénkben megalakult a Román Önkormányzati Szövetség, amely egy főt delegálhat a megyegyűlésbe, ahol a román kisebbség érdekeit képviselheti. Mindezek tükrében a románság várja a februárban esedékes második országos román választásokat.

(V. A.)

Elkapták a tolvajt

Január 14-én az egészségbiztosítási pénztár egyik dolgozója arra lett figyelmes, hogy irodájából egy számára ismeretlen férfi jön ki, aki sietős léptekkel megpróbálja elhagyni az épületet. A hölgy az irodájába érve észlelte, hogy hiányzik az asztalon hagyott pénztárcája, melyben 50 ezer forint volt. A férfit üldözőbe vette, aki a Baross utca irányába menekült. Egy gépkocsivezető segítségét kérte, vele együtt követték a tolvajt, közben értesítették a rendőrséget. A rendőrök az Előre-pálya mögött, a körgát tövében fogták el az elkövetőt, a 38 éves K. L. Béla büntetett előéletű békési lakost.

A nyomozás során 29 hasonló bűncselekményt állapítottak meg terhére. Kiderült, hogy a férfi gyulai, békési és békéscsabai közintézmények irodáiból örízetlenül hagyott táskákat, pénztárcákat, mobiltelefonokat tulajdonított el, kihasználva azt, hogy egy esetben sem kérdezték meg, mit keres egy idegen ember az intézményben.

Oltalom és bizalom

(Folytatás az 1. oldalról)

böző betegségekkel fertőzik meg a környezetüket. A gyerekek nem egy kultúrkörből jönnek, szerencsétlen sorsuk révén vetődnek a világnak erre a pontjára, ahol a segítségünket kéri; meg szeretnék találni a szüleiket (ha élnek még a szülők) vagy a helyüket a világban.

Dr. Dobó István a Belügyminisztérium bevándorlási hivatalától elmondta, hivataluk dönt arról, hogy kit fogad be az ország a védelmet kérők közül. Az egészségügyi szűrés mellett nemzetbiztonsági szempontból is megvizsgálják az ideérkezőket, ez szintén igen alapos ellenőrzés. A menekültügyi hatóság utalhatja a gyermekeket az otthonba, a védelembe vett gyermekekre viszont ugyanazok a jogszabályok vonatkoznak, mint más gyermekekre, vagyis el kell sajátítaniuk a nyelvet és be kell kapcsolódnium a magyar oktatási rendszerbe. Dr. Dobó István szerint Békéscsabán példaértékűen jól működik a befogadó állomás immár tizennegyedik éve. Székely Béla igazgató és az ott dolgozók megfelelő tapasztalatokkal rendelkeznek ahhoz, hogy segítsék az otthon működését.

Szabolics Andrea az ENSZ menekültügyi főbiztosságáról azt emelte ki, hogy hazájukban a gyermekek szülei sokszor üldöztetésnek vannak kitéve, az egyedül maradt lányok, fiúk pedig az embercsempészek, szervkereskedők áldozatai lesznek. Itt otthon kaphatnak, ahol pszichológus segít nekik feldolgozni a szörnyűségeket, és ahol gyermekként élhetnek. Iványi Gábor metodista lelkész szerint gyermekekről gondoskodni kiváltság, és a lakótelep érző szívű polgárai partnerek lesznek abban, hogy a Tábor utcai intézmény a hányatott sorsú gyermekek otthonává váljon.

A hallgatóság egy részét igen nehéz volt meggyőzni arról, hogy biztonságban érezhetik magukat az otthon közelében. Egy hölgy egész sor kérdést tett fel, többek közt azt is, hogy miért nem a város szélére telepítik az otthonot. A tájékoztató ellenére kérdésként merült fel az, miről gondolják a szakemberek, hogy nem kell félni a fertőzésektől. A kérdező féltette a nyugdíjasok nyugalalmát, békéjét a beköltözőktől, sőt úgy fogalmazott, hogy el kell vinni az otthonot a Tábor utcából, ha nem akarja a város, hogy a nyugdíjasok meneküljenek el onnan. A hölgy szerint egyenes bűn az, amiről itt szó volt. Véleménye szerint inkább a csabai gyerekekkel kellene foglalkozni, például

FOTÓ: VERESS ENZSI

által egy klubházat kialakítva. Egy másik hölgy úgy vélte, a sokat hangoztatott demokrácia nevében most elveszik a bölcsődét, később majd az óvoda és az iskola jön, hisz az egykori bölcsőde kicsi, nem elég 28 gyereknek.

A válaszában a polgármester sokadszor ismételte meg az egészségügyi szűrés tényét, és elmondta, hogy az iskola mellett (ahol van könyvtár, számítógép vagy tornaterem) nem lenne célszerű klubházat kialakítani. Hangsúlyozta, hogy nem hatalmi szóval „vette el az önkormányzat” az üresen álló bölcsődét, hanem a város lakói által a testületbe küldött képviselők szavazták meg a helyet. Úgy vélte, hogy ijesztgetni sok mindennel lehet, azonban attól a tény tény marad: az otthon bővítéséről, az iskola vagy az óvoda bezárásáról szó sincsen, ez egyszerűen nem igaz. Iványi Gábor az Oltalom egyesületől fájdalomának adott hangot amiatt, hogy a gyerekek Tábor utcai befogadását bűnnek minősítette valaki. Furcsállotta azt is, véd-telen gyermekeket gyanúsítanak azzal, hogy majd zaklatják a környék lakóit. Ami pedig a helyet illeti, az intézményben nagyobb az egy főre jutó alapterület az előírtnál. „Akkor jönnek létre jó dolgok, ha bizalommal közeledünk hozzájuk. Olyan otthon hozunk létre, amelyre önök Békéscsabán joggal lesznek büszkék. Emberhez méltó dolog az, ami itt történik” – tette hozzá Iványi Gábor.

(M. E.)

● Egészségnap a Balassiban

A Mentálhigiénés egyesület és a Közösségfejlesztők Békés megyei egyesülete február 1-jén, szombaton a Mindennapok minőségért címmel életmódnapot tart 9.30–17.00 óráig a Békés Megyei Művelődési Központban (Luther u. 6.) az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatásával. A program a következő: 10.00 Változó évszakok, változó korok – dr. Hack Erzsébet előadása. 10.30 Torna Gyaraki László gyógytestnevelővel. 11.00 Előadás a daganatos betegségek megelőzéséről. 12.00 Szilágyiné dr. Szász Zsuzsa tájékoztató a betegjogokról. 12.30 Mit ehetünk az egészségünk érdekében? – Fajó Pálné előadásában. 14.00 Tóthné Ecker Éva előadása a szív- és érrendszeri betegségek megelőzéséről. 14.30 Dr. Kiss Éva előadása Mértéktartás és gyógyszerfogyasztás címmel. 15.00 Közös alkotás a Villanások mentális színház tagjaival.

A nap folyamán lehetőség nyílik beszélgető körben való részvételre Galambosné Varjú Blanka vezetésével, relaxációra Dobrovoľszki Béláné vezetésével, és a jógát is kipróbálhatják az érdeklődők. A megjelentek számára tanácsadások lesznek, valamint a következő alapvető szűrővizsgálatokat biztosítják a szervezők: vérnyomás-, vércukor-, testszír-, koleszterin-, testtömegmérés, depressziófelmérés.

● Segítség fiataloknak

A polgármesteri hivatal gyermek- és ifjúságvédelmi csoportjánál személyiségfejlesztő és a szenvedélybetegségek megelőzését szolgáló csoportfoglalkozásokat tart minden csütörtökön délután három órától Abonyi Géza gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző a védelembe vett, hátrányos helyzetű fiatalok számára.

Városunkban élnek olyan gyermekek, akik számos problémával küzdenek, azonban nehezen elérhető az ellátórendszer vagy a hatóság részéről. Sokan közülük rossz szociális és anyagi körülmények

között nevelkednek, szüleiktől nem kapnak kellő odafigyelést, törődést. Gyakran előfordul, hogy megfelelő ismeretek hiányában a szülő nem képes hatékonyan segíteni gyermeke fejlődését, problémáinak megoldását, különösen, ha speciális fejlesztésről, vagy ha szenvedélybetegségről van szó. Ezen a gondon kíván enyhíteni a védelembe vett gyermekek körében a csütörtökönkénti csoportfoglalkozás, amelyet a gyermek- és ifjúságvédelmi csoport irodájában (Szabadság tér 11–17. II/14.) vezet a szakember. A foglalkozásokról információ kérhető Abonyi Gézától az 524-226-os telefonszámon.

● Köszönet!

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat köszöni az intézmény és az ünneplő lakosság nevében a Mindannyiunk karácsonya rendezvénysorozathoz kapcsolódó felajánlásokat és közreműködést az alábbi adományozóknak:

For Milk Mezőgazdasági és Szolgáltató Kft.; Lagzi György és munkatársai, Phaetra mozi; Ajtai Péter, Pietro pékség; Nagy Erika és Tomanek Gábor színművész házaspár; városi tűzoltó-parancsnokság; városi rendőrkapitányság; Kendra Bt.; Ilyés Sándorné; Party vendéglő; román kisebbségi önkormányzat; Fiume étterem; Dublin pub és étterem; Adra Adventista Fejlesztési és Segélyalapítvány; evangélikus egyház; katolikus egyház; Farkas Miklós, Kontirex Kft.; Pesti István, gyermekélelmézési intézmény; a békéscsabai önkormányzat gondnoksága; Ligeti Sori Óvoda; Hajnal Utcai Óvoda; Kózműves Kelemen Sori Óvoda; Penza-lakótelepi Óvoda; Főnyes Utcai Óvoda; Szigligeti Utcai Óvoda; Gerlai Általános Iskola; 9. Számú Általános Iskola; 2. Számú Általános Iskola.

Köszönjük, hogy munkájukkal, hozzáállásukkal emlékeztetést tettek az év e meghitt ünnepi napját!

DR. CSEREINÉ ÁRGYELÁN ANNA
igazgató

Rok v znamení 285. výročia znovuosídlenia Békéšskej Čaby

Výročie núka príležitosť, aby sme si pripomenuli udalosti z minulosti, zhodnotili súčasnosť a pravda, môžeme rozmýšľať aj o budúcnosti.

Na týchto stranách z času na čas uveríme úryvky z novodobých dejín Békéšskej Čaby. Nebude to úplný a podrobný historický prehľad, to ani nemôže byť našim cieľom. Bude to skôr také, ako keď zoberieme hrubú knihu a prečítame z nej niektoré kapitoly.

Úryvky budeme vyberať z čabianskych slovenských kníh a publikácií. Teraz z dvojjazýčnej *Čabianskej čítanky – Csabai olvasókönyv*. Dúfame, že ukážky vzbudia záujem, a kto doteraz neurobil, kúpi si túto knihu v Dome slovenskej kultúry alebo vo Výskumnom ústave Slovákov v Maďarsku na Szabó Dezső ulici.

Prejdime teda spolu dlhú cestu našich predkov pomocou *Čabianskej čítanky*. Začnime lyricky ladenými slovami na chválu pionierov z pera spisovateľa *Endre Déra* s koreňmi v hontianskom Drieňove:

„Neprestajný, húževnatý a obetiplný zápas s nepriaznivými prírodnými podmienkami, skrotenie neúprosných prírodných živlov nebolo hufom novousadlíkov cudzie ani predtým; veď Slováci z rúbanisk Hontu a Novohradu, urastení ako jedľa, alebo z okolia Zvolena a či Nitry, tvrdý, až neľudsky húževnatí a vytrvalí, už stáročia mali v krvi nekonečný zápas s Prírodou...“

Veru ne jeden mladý Čaban prišiel o život v ťažkých, namáhavých odvodňovacích prácach – ako to zvečnil aj *Ludovít Haan*... Patrí im nehynúca česť a vďaka! Veď ako píše historik *Lajos Székely*: „Na 40–60-e roky minulého storočia dozreli plody veľkého pretváracieho diela: prevažná časť čabianskeho chotára sa premenila na ornú pôdu.“

Čaba v najstarších časoch

Archeologické nálezy v chotári mesta dosvedčujú, že okolie bolo obývané už dávno pred príchodom Maďarov. Putovali a usádzali sa tu na kratšiu či dlhšiu dobu Skýtovia, Kelti, Dáci, Sarmati (Jazygovia), Gepidovia, Avari.

Maďari, hľadajúc trvalú domovinu, obsadili poriečie Kerešov na konci 9. storočia. Najstarší výskyt názvu mesta sa nachádza v lajstrik pápežskej desatiny z r. 1332–37. Názov mesta sa vyvodzuje z populárneho osobného mena, ktoré bolo dosť rozšírené aj na konci doby Árpádovcov. V 14.–15. storočí Čaba je poddanskou dedinou s niekoľkými ulicami vo vlastníctve Ábránffovskej rodiny, sídliacej v Gerle. Tesne pred pádom d'ulanského hradu (Gyula, 1566), čiže na prahu tureckej okupácie žilo v Čabe približne 100 rodín, teda asi 500 ľudí. Počas protitureckých bojov koncom 17. storočia sa región premenil na zónu vojnových operácií, obyvateľstvo sa zachraňovalo útekem, celý kraj spustol, vyfudnola aj Čaba.

Békéšsky kraj v 18. storočí

Po vyhnaní Turkov celá župa ukazovala obraz vyfudneného, zdičobeného kraja. Východná a severná časť župy, Kerešské poriečie bolo pokryté bahňiskami a porastené trstím, na juhozápade sa rozprestierali široké pustatiny bez stromov... V 18. storočí cez leto stúpala para z rozľahlých vodných plôch, ktoré tam zostávali po takmer každoročných záplavách, oproti tomu nad holými pustatinami na juhozápade dusil všetko živé rozhorúčený vzduch. Počasie bolo extrémnejšie ako dnes. Pre klímu Dolnej zeme boli príznačné v zime prudké metelice, veľké záveje a treskúce mrazy, v lete zas mieriadne suchá, krupobitá a zúrivé víchrice...

Znovuosídlenie – začiatok novej éry

Rozľahlú, ale takmer úplne vyfudnenú Békéšsku župu, ktorá vtedy predstavovala len malú hospodársku hodnotu, dostal od Habsburgovcov za zásluhy v zásobovaní cisárskej armády vojnový dodávateľ *Ján Juraj Harruckern*. Nový majiteľ jasne videl, že hodnota i výnos donácie závisí od počtu poddaných na nej, preto robil všetko v záujme zaľudnenia svojho nového majetku. Osídlencom sľuboval ochranu, slobodu vierovyznania a rôzne iné výhody.

Podľa *Ludovíta Haana* v r. 1717 traja otcovia rodín z Horniakov, a to *Ján Duna* z Mýtnej, *Ján Sekerka* z Hradišťa a *Jakub Valent* z Čelovciac „požiadali u komorného riaditeľstva v Segedíne o povolenie usadiť sa v Čabe spolu s príslušníkmi ich rodu a vierovyznania.“

Komorné riaditeľstvo privolilo, menovaní sa vrátili na Horniaky a na jar nasledujúceho roka prihmluli sa zo všetkých strán celé húfy evanjelických Slovákov. Obyvateľstvo z Horniakov, ktoré hovorilo po slovensky, prenikalo už aj skôr do južnejších žúp z rôznych vynútených príčin. Také boli: veľká koncentrovanosť obyvateľstva kráľovského Uhorska na Horniakoch v tureckých a potureckých časoch, takmer neznesiteľný zemepánsky útlak, macošské prírodné podmienky, nevelmi úrodná pôda, v prípade protestantov-evanjelikov násilná rekatolizácia. Organizátormi usádzania Slovákov na dolnej zemi, menovite v Čabe, boli neskoršie dobrovoľníci.

Obyvateľstva pribúdalo aj manželstvami medzi Horniakom a Dolnozemsčankou alebo naopak. Také manželstvá vznikali z rôznych príčin: okrem vzájomnej lásky aj z úsilia dostať sa do lepších hospodárskych pomerov alebo z nádeje, že uzavretím manželstva pribudne do rodiny nová mladá pracovná sila.

Čabianska čítanka I.

Csabai olvasókönyv I.

SLOVENSKÝ KLUB

(UL. BÉKÉSI 15.)

FEBRUÁROVÝ PROGRAM

3. februára (pondelok):

Čabianske zvyky *Márie a Dorôt*: literárne predstavenie spájajúce meninami prednáša: *Tamás Herczeg*

10. februára (pondelok):

Ludové zvyky na fašiangy, prednáša: *Juraj Ando*, výskumník

17. februára (pondelok):

Čabianske zvyky na *Júlia*. Retitácie z básni *Petófiho*, recituje *Piroška Vargová*, víťazka recitačnej súťaže

24. februára (pondelok):

Čabianske zvyky na *Mateja*, prednáša: *dr. Ondrej Krupa*, výskumník

SRDEČNE ČAKÁME VŠETKÝCH!

VEDENIE KLUBU

MOZIMŰSOR

2003. január 30.–február 12.

PHAEDRA MOZI

Január 30.–február 5-ig 17.45 órákor:

Tobias Schenke, Axel Stein:

HANGYÁK A GATYÁBAN 2. **

(szinkronizált német filmvígjáték)

Január 30.–február 5-ig 20.00 órákor:

Mel Gibson, Joaquin Phoenix:

JELEK ** (feliratos amerikai film)

Február 6–12-ig 17.45 órákor:

Jackie Chan, Jennifer Love Hewitt:

A SZMOKINGER * (amerikai film)

Február 6–12-ig 20.00 órákor:

Anthony Hopkins, Edward Norton:

A VÖRÖS SÁRKÁNY ** (amerikai akcióthriller)

SIKERFILMEK EGYSÉGESEN 350 Ft-os ÁRON!
Vasárnap nincs előadás!

Január 30.–február 5-ig 15.30, 20.00, csak szombaton és vasárnap 11.00, csak pénteken és szombaton 22.00,

február 6–12-ig 10.30, 15.30, 19.00 és 21.00 órákor:

ÉN, A KÉM * (Premier!)

(szinkronizált amerikai filmvígjáték)

Január 30.–február 5-ig 16.00, 17.30,

február 6–12-ig 16.00 és 18.15 órákor:

CSONTHÜLYE * (dél-afrikai filmvígjáték)

Január 30.–február 5-ig 15.00, 17.15, 19.30,

csak pénteken és szombaton 21.30 órákor:

BAZI NAGY GÖRÖG LAGZI *

(szinkronizált amerikai filmvígjáték)

Január 30.–február 5-ig 14.30, 17.00, 19.00,

csak szombaton és vasárnap 10.30 órákor:

A GYŰRŰK URA – A KÉT TORONY

(szinkronizált amerikai fantasy)

Január 30.–február 5-ig 18.15 órákor:

SZERETNI BOLONDULÁSIG * (romantikus thriller)

Január 30.–február 5-ig 20.30, február 6–12-ig 19.30,

csak pénteken és szombaton 21.30 órákor:

SZÉTCSÚSZVA ** (amerikai thriller)

Február 6–12-ig 17.45, 20.00,

csak pénteken és szombaton 22.00 órákor:

SZENT IVÁN NAPJA (magyar tragikomédia)

Február 6–12-ig 15.00 és 17.15 órákor:

ALI-G INDAHOUSE ** (angol filmvígjáték)

Február 6–12-ig 11.00, 14.30 és 16.45 órákor:

KÉMKÖLYÖK 2.

(szinkronizált amerikai családi akció-vígjáték)

Február 6–12-ig 20.30 órákor:

EGY SZIRÉN SZERELME * (kínai filmdráma)

Jegyáraink a hét minden napján 16 óra előtt 450 Ft, 16 órától 650 Ft.

Pénztáryitás hétfőtől péntekig 13.30, szombaton és vasárnap 10 órákor.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk! A filmek kezdési időpontja módosulhat.

Jegyfoglalás, aktuális információ a szórólapon, illetve érdeklődjön az 524-500-as telefonszámon!

www.bekescsaba.hu

Információk a városról és az önkormányzatról
Békéscsaba honlapján!

ZÖLD SZÁM: 06-80/922-008

Tisztelt Csabaiak!

A város lakóival a közvetlenebb kapcsolattartás érdekében a polgármesteri hivatal ingyenesen hívható zöld számot működtet. A 06-80/922-008-as üzenetrögzítőn bárki elmondhatja – maximum 4 percben – a város működésével, fejlesztésével, mindennapjainkkal kapcsolatos észrevételét, véleményét. Amennyiben a telefonáló meghagyja nevét, címét, telefonszámát, az önkormányzat illetékesei válaszolnak az általa felvetett kérdésre, problémára.

START
rádió **88.9**

Adástelefon: 324-552

Üzleti telefon: 442-555

Cím: 5600 Békéscsaba,
Bartók B. út 23. VIII/32.

S.O.S. TINI TELEFONOS LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT

Várjuk hívásokat iskolai napokon
16.30–19.30 óráig a

(66) 447-750-es

telefonszámon.

A hívás vezetéktes telefonról ingyenes!

Írhat sz is nekünk a következő címekre:

sos.lelkisegely@axelero.hu

vagy

5601 Békéscsaba, Pf. 305

S.O.S. TINI TELEFONOS LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT

Ingyenes hívható (vezetéktes telefonról)
a nap 24 órájában.

(66) 441-300

További elérhetőségeink:

E-mail:

sos.lelkisegely@axelero.hu

Levél cím:

5601 Békéscsaba, Pf. 305

A CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

*albérletet felajánlók
hirdetéseit várja.*

Az albérletek kiközvetítése ingyenes.

Cím: Szabadság tér 11–17. II/10. • Telefon: 523-849

CSABA HONVÉD KULTURÁLIS EGYESÜLET

Február 1., 15.00 óra: Családi hétvége

– kreatív klub • 21.00 óra: Zene, tán-
cos társasági rendezvény a FEK bárjában.
Zene: Mező István. Belépőjegy:
500 Ft, melyből 300 Ft a kötelező fo-
gyasztás.

Február 3., 17.30 óra: Chu King kínai lassútorna
kezdők részére Forgács Lajos vezetésével

Február 7., 16.00 óra: Képzőművészeti stúdió
gyerekeknek Scholtz Endre vezetésével
• 18.00 óra: Képzőművészeti stúdió felnőtteknek
Scholtz Endre vezetésével

Február 8., 9.00 óra: A Dugovics horgászegyesület közgyűlése •
15.30 óra: ÉFOÉSZ • 20.00 óra: Pótszilveszter – svédasztalos va-
csora. Zenél a Mediterrán együttes. Részvételi díj: 2000 Ft • 22.00
óra: Wave klub

Február 15., 15.00 óra: Kreatív klub és családi hétvége

Információ: FEK, 5600 Békéscsaba, Szabadság tér 6.

Telefon: 529-230, 529-231 • Fax: 529-232

E-mail: civil2228@mail.datanet.hu •

www.csabahonved.hu

Hocz és Medvegy Kft.

Békéscsaba, Kazinczy u. 31/B • Tel./fax: 442-380
Mobil: 06-30/9388-404, 06-30/3301-404

Mindenféle TAKARÍTÁS, KÖLTÖZTETÉS garanciával. Ingyenes árajánlat és csomagolódobozok biztosítása. Raktározási lehetőség rövid időre is.
MSZ EN ISO 9001:2001

1% Kedves leendő támogatónk! A korábbi évekhez hasonlóan, befizetett adója egy százalékával idén is rendelkezhet! Olyan közérdekű és egyben szívének kedves célra fordíthatja ezt az összeget, amelynek megvalósulásáért – ha csak közvetve is – de tenni kíván. Ha Ön még nem döntötte el, mely nemes ügy mellé kíván állni, kérjük, hogy tiszteljen meg bizalmával és a **Csabai Életfa Nyugdíjsházat Működtető Közhasznú Társaságot** jelölje meg kedvezményezettként. Köszönjük!

Adószámunk: 20600138-2-04

AUTÓÜVEG CENTRUM

Szarvasi út 9.,
Hat ház u. sarok
Telefon: 450-358

Szélvédő-autóüveg,
napfénytető eladása
és szerelése, biztosítás
üvegek kár ügyintézése

A Békéscsabai Városi Állatvédők Közhasznú Egyesülete

2002. november 29-i taggyűlésén módosította alapszabályát. Az alapszabály, módosításokkal együtt, megtekinthető a Civil Közösségek Házában, ahol az 1%-hoz rendelkező nyilatkozat is elérhető a Civil szövetség irodájában (Békéscsaba, Árpád sor 2/6.).

A Csabai Állatvédők adószáma
az 1%-hoz: 18383128-1-04

TÁJÉKOZTATÓ

a víziközmű-szolgáltatás igénybevétele után fizetendő díjakról

Békéscsabán az önkormányzati tulajdonú víziközmű üzemeltetője a Békés Megyei Vízművek. A vállalat a rendelkezésre álló erőforrásokkal igyekszik a szolgáltatás zavartalanágát biztosítani, és törekszik arra, hogy a fogyasztói elégedettség megfelelő legyen.

A szolgáltatás után járó díjakról, díjkonstrukciókról egy korábbi, 10/2000. (V. 22.) számú közgyűlési határozattal elfogadott árszabályzat rendelkezik. E szabályzat figyelembevételével a mindenkori díjakat az önkormányzat mint árhatóság állapítja meg.

Az árszabályzat értelmében immár harmadik éve differenciált, kétféle díjrendszert alkalmazunk. A díj egyik eleme az egységes alapdíj, másik eleme a változó, fogyasztott mennyiségtől függő díj. Az alapdíj a fogyasztott mennyiségtől független, a fogyasztási helyhez közvetlenül kötődő költségeket (vízmérő-leolvasás, számlázás, vízmérő-hitelesítés stb.) fedezi. Ezek a költségek akkor is felmerülnek, ha nincs fogyasztás.

2003. január 1-jétől az alábbi díjak érvényesek:

Fogyasztott mennyiségtől függő díj		
Fogyasztói kategória	Vízdíj (Ft/m ³)	Csatornadíj (Ft/m ³)
Lakosság	98,10	108,90
Önkormányzat	142,00	155,70
Közület	189,10	173,80

Alapdíj		
Vízmérőméret (mm)	Fogyasztói kategória	Díj (Ft/db/hó)
13-20	Lakosság (mérő nélküli fogyasztási helyen is)	390
	Nem lakosság	510
25-40	Lakosság és nem lakosság	3 600
50-80	Lakosság és nem lakosság	10 500
100-200	Lakosság és nem lakosság	17 100

A díjakat növeli az áfa, amely jelenleg 12%.

Ha az ingatlanon tartósan nem várható fogyasztás, kérhető a szolgáltatás szüneteltetése, a felmerülő költségek megtérítése mellett. Ilyen esetben a vízmérő kiszérésre kerül, alapdíjszámlázás a szolgáltatás újraindításáig nem történik. A szolgáltatás szüneteltetést az ügyfélszolgálati irodáinkban lehet bejelenteni.

BÉKÉS MEGYEI VÍZMŰVEK

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA

pályázatot hirdet

városi főépítési munkakör betöltésére,
városépítészeti iroda vezetői feladatának ellátására.

A munkakör betöltésének feltételei: büntetlen előélet; magyar állampolgárság; építészmérnöki egyetemi végzettség; a település-rendezés, építészeti tervezés, építésügyi körben eltöltött összesen legalább nyolcéves gyakorlat.

A városi főépítész feladatait a 9/1998. (IV. 3.) KTM-rendelet szabályozza.

A pályázathoz csatolandó: részletes szakmai önéletrajz, végzettséget igazoló dokumentumok másolata, szakmai gyakorlatot igazoló okmány, 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítvány, a munkakör ellátására vonatkozó elképzelések.

Az álláshely betöltésének feltétele az 1992. évi XXIII. tv. 22/A §-ban foglalt vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítése.

Az illetmény megállapítására a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint a hatályos 25/2001. (X. 18.) önkormányzati rendelet alapján kerül sor.

A pályázat benyújtásának határideje:

a Belügyi Közlöny 2003. február 1-jei számában történő megjelenéstől számított 15 nap.

A pályázatok elbírálásának határideje:

a benyújtási határidőt követő 15 nap.

Az álláshely 2003. március 1. napjától tölthető be.

A pályázat benyújtásának helye:

Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala,
Dr. Simon Mihály c. főjegyző,
5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.

Békéscsabai nemzetközi teremkrosszverseny

2003. február 8-9. • Békéscsaba, Városi Sportcsarnok

Verseny: 8-án, szombaton 15-21 és 9-én, vasárnap 15-21 óráig

Versenypogram: 15.00: Pap János polgármester megnyitója; 15.10: 1. amatőr elődöntő (8 fő induló, 3 fő továbbjutó egyenes ágon); 15.30: 2. amatőr elődöntő (8 fő induló, 3 fő továbbjutó egyenes ágon); 15.50: I. nemzetközi előfutam (8 fő induló, 4 fő továbbjutó egyenes ágon); 16.10: II. nemzetközi előfutam (8 fő induló, 4 fő továbbjutó egyenes ágon); 16.30: III. nemzetközi előfutam (8 fő induló, 4 fő továbbjutó egyenes ágon); 16.45: A Déj Vu együttes fellépése (élőzene háttértáncosokkal); 17.15: Amatőr reményfutam (8 fő induló, 2 fő továbbjutó a döntőbe); 17.25: Nemzetközi reményfutam (8 fő induló, 4 fő továbbjutó a középdöntőbe); 17.40: Aerobik-bemutató (a Zoltán Erika-csoport 12 versenytáncosa); 18.00: I. nemzetközi középdöntő (8 fő induló, 3 fő továbbjutó egyenes ágon); 18.20: II. nemzetközi középdöntő (8 fő induló, 3 fő továbbjutó egyenes ágon); 18.35: A Déj Vu együttes fellépése (élőzene háttértáncosokkal); 18.55: Nemzetközi utolsó esély futam (8 fő induló, 2 fő továbbjutó a döntőbe); 19.15: A versenyzők bemutatása a közönségnek (döntős amatőrök és profik); 19.30: Bohócpardé (felkészülés a flúgos futamra); 19.40: Flúgos futam; 20.00: Amatőr döntő; 20.15: Amatőr díjkiosztó; 20.25: Nemzetközi döntő; 20.40: Nemzetközi díjkiosztó és különdíjátadás; 20.45: „Ajándékos” betétprogram; 20.50: Szenzáció! Mókus Tróger-Fighter Show-ja; 21.00: Ugróshow; 21.10: Ugróshow-kiértékelés hangnyomásmérővel, díjátadás; 21.15: A Déj Vu együttes koncertje és lézershow.

A profi mezőnyben a teljes magyar élgárda mellett svájci, osztrák, német, cseh, svéd, litván, román, szlovák, ukrán és szlovén bajnokokat, verbeli profikat láthat a közönség. A döntők után a szervezők „extra programokkal” kedveskednek a közönségnek. Ilyen lesz a világhírnévre törő motoros akrobata, Mókus mősora és a legkiválóbb versenyzők speciális ugróshowja.

A „flúgos futam” közönség-futóversenyt takar, amely során az akadálypályán egy kört kell megtenni gyalog, kerékpárral vagy akár szánkóval, ha tulajdonosa úgy gondolja, hogy előnyre tehet majd szert az akadályokon lefelé szánkózva. A rendezőség az első tíz versenyzőt ajándékokkal halmozza el, csakúgy mint a Honda és Würt által támogatott „ajándékos” betétprogramjában.

Tavalyi ár + ajándék téli gumi!

Ha most rendeli meg az új **Swift** vagy az új **5 személyes Wagon R+** egyikét, mi **garantáljuk**, hogy még **2002-es áron** veheti át autóját, ráadásul a **gyári kerekeken felül**, felnire szerelt **Michelin Alpin téli gumival** lepjük meg. • **Mozgáskorlátozott-utalványát hitel esetén is 300 000 Ft értékben** váltjuk be. • Akár **40%** kezdőbefizetéstől 72 havi **cascomentes** részletfizetés. • Meglévő Suzukijához most akciós áron vásárolhat téli gumit, felnire szerelve.

Az akció a készleten lévő autókra vonatkozik!

Békéscsaba,
Szarvasi út 13.
Tel.: 66/446-752, 453-770

ANKERS Kft.

Oroszáza,
Kossuth u. 18.
Telefon: 68/411-233

Mindenfajta keleti-nyugati személygépkocsi és haszonjármű

KIPUFÓG-KATALIZÁTOR javítása, forgalmazása, cseréje. Olajcsere, kisebb javítások.

Békéscsaba, Mogyoró u. 7.
(Doboz út-Eiffel toronytól jobbra 50 m-re)
Telefon: 06-66/430-589, 06-30/2282-447
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7.30-17.30 óráig

TEMETKEZÉS

A **Temetkezési Vállalat**
ÁLLANDÓ 24 órás
MEGYEI ÜGYELETÉNEK
új száma:
447-897

Békéscsaba, Petőfi u. 4.
Telefon: 447-897 és 327-585
Mobil: 06-20/9464-064

• APRÓHIRDETÉS •

INGATLAN

• **2,5 szobás, belvárosi, tetőtéri lakás** kiadó. Tel.: 06-30/340-6078.

JÁRMŰ

• **Eladó 4 éves Toyota Hiace 6 személyes tehergépkocsi** friss műszakival. Tel.: 06-30/524-5280.

OKTATÁS

• **Matematikakorrepetálás, felkészítés.** Telefon: 457-776.

SZOLGÁLTATÁS

• **Szobafestés, mázolás, tapétázás.** Marik István, Tavasz u. 83. Telefon: 437-895, 06-30/275-7263.

• **Régi hanglemezek, hangfelvételek** átírása CD-re. Telefon: 448-672.

• **8 mm-es film** átírása videóra, CD-re. Telefon: 448-672.

• **DVD készítése.** Tel.: 448-672.

• **Egyedi szoftvertervezés.** Telefon: 448-672.

• **Eseményrögzítés, videofelvétel DVD minőségben.** Telefon: 448-672.

• **Csempézést, hidegburkolást** vállalok. Tel.: 06-30/273-3191.

• **Háztartási hűtők, fagyasztók** javítása. Bali és Fia Bt., telefon: 06-20/9212-521, 06-20/9446-986, Fiumei u. 4.

• **Bútorkárpitozás.** Tel.: 437-753, 06-70/249-6732.

• **Zár, redőny, szalagfüggöny, relaxa, roletta, szúnyogháló, harmonikaajtó, napellenző** árusítása, szerelése. Igény szerint olcsóbb és extra minőségben! Kulcsmásolás. Javítást vállalunk. Berkes és Fia, Lencsési út 42., telefon: 457-154, 06-30/2334-550. Piac tér, zöld faház, telefon: 06-30/2138-478.

• **Szobafestés, mázolás, tapétázás.** Gubény György, telefon: 433-079, 06-30/3598-560.

• **A Munkácsy tér 3. szám alatt** (a piacnál) **svédmasszázs-szalonn** működik. Időpont-egyeztetés: 446-082.

• **Nyolcszemélyes kisbuszal** személyszállítást vállalok. Telefon: 06-20/343-3755.

• **Családi házak központifűtés-szerelését, vízvezeték kialakítását, egyéb szerelvények javítását, cseréjét** vállaljuk. Tel.: 06-30/456-1214, 06-70/235-9887.

• **Szobafestést, mázolást, tapétázást, homlokzatfestést** vállalok. Lestyán Pál, Békéscsaba, Gorkij u. 6., telefon: 436-226, 06-30/481-8071.

• **Mindenféle villanszerelést** rövid határidővel, korrekt áron vállalok. Telefon: 06-30/417-5742.

• **Kőművesmunkákat** vállalok. Békési Sándor, Gerla, Nap-sugár út 15. Telefon: 433-143, 06-70/238-3223.

• **Redőny, relaxa, szalagfüggöny, harmonikaajtó, szúnyogháló, napellenző** szerelése akciós áron. Ajtók, ablakok szigetelése. Heveder- és egyéb záruk szerelése. Kulcsmásolás. Üzletek: Békéscsaba, Sás köz 6., és az autóbussz-pályaudvar aluljárója. Telefon: 457-828, 06-70/2110-961.

• **Pehelypaplanok, párnák, franciaágy-takarók gyártását** vállaljuk. HO-VI Kft., Gyöngyösi u. 112., telefon: 436-282.

• **Automata mosógépek, Hajdu háztartási gépek** javítása. Telefon: 06-30/304-4622, 454-561.

• **Színes tévé, videó** javítása, antennaszerelem. Kovács és Társa Bt., telefon: 322-480, 454-486.

BÉLYEGZŐKÉSZÍTÉS

Automata, hagyományos, iktató, valamint emblémás bélyegzők készítése

GYORSNYOMDA

Békéscsaba, Szabadság tér 1-3. (nagyposta) Tel./fax: 447-563

NAP-SZÁM INTERNET

5600 Békéscsaba, Andrásy út 79-81. Minden NAP kapcsolódj rá!

InterNETkártya

Egy igazi havidíj nélküli szolgáltatás!

Egyéb szolgáltatásaink: domainnév-regisztráció, weboldalkészítés, bérelt vonalas internetszolgáltatás, előfizetéses díjcsomagok, weboldal-üzemeltetés
Telefon: 66/451-822 • Telefax: 66/528-091 • www.nap-szam.hu

A MINŐSÉG ÉS A BIZTONSÁG ISKOLÁJA!

POZSÁR Autósiskola

AHOL NEM A VIZSGÁHOZ KELL A SZERENCSE!

A, B, C, D, E, M KATEGÓRIÁS TANFOLYAMOK INDULNAK:
2003. február 3-án, 16 órakor Békéscsabán, a Lázár u. 2. alatt (a bútorbolt mellett).
ÉRDEKLŐDNI a 66/456-256, 20/912-7057, 20/364-8797 telefonszámokon.

A TANULÓCSOPORTOK FOGLALKOZÁSAINAK IDŐBEOSZTÁSAI:

1. csoport: hétfő-szerda-péntek	15 órakor kezdődik
2. csoport: kedd-csütörtök	15 órakor kezdődik
3. csoport: szombat-vasárnap	8 órakor kezdődik

TEHERGÉPKOCSI, NEHÉZPÓTKOCSI, AUTÓBUSZ-VEZETŐI, ÁRU- ÉS SZEMÉLYFUVAROZÓI TANFOLYAMOKAT IS INDITUNK!

ÓRIÁSI AKCIÓ! 12 000 Ft KEDVEZMÉNYT ADUNK MINDENKINEK, VALAMINT ÖNÉ LEHET EGY MOBILTELEFON VAGY EGY KARÓRA!

MI AZ IDÉN IS SZÁMÍTUNK ÖNÖNKRE!

POZSÁR JÓZSEFNÉ	ügyvezető igazgató	20/912-7057
POZSÁR JÓZSEF	iskolavezető, KRESZ	20/364-8797
DUNA ZSOLT	Suzuki Swift	30/279-5490
FÖLDI BÉLA	Volkswagen golf III/B	20/805-3717
FÖLDVÁRI ANDRÁS	Suzuki Sedan	20/527-5750
GELLÉN SÁNDOR	FIAT Punto	30/271-8848
GYULAVÁRI PÁL	Opel Astra	30/475-8303
Ij. GYULAVÁRI PÁL	Renault Clio	30/218-8975
KRIZSÁN JÁNOS	Volkswagen Polo	20/920-6548
MAGURA ISTVÁN	Neoplan (autóbusz)	20/955-1000
PÁL ISTVÁN	Skoda Fabia	30/374-9331
PETŐCZ KÁROLY	DAF (tehergépkocsi)	20/377-4475
PINTÉR LAJOS	mentőtiszt, eü.	30/992-8661
SÜLE CSABA	Volkswagen Golf II/D	30/976-9233
SZUROMI ALBERT	Volkswagen Polo	30/471-1808
ZOLNAI SÁNDOR	Suzuki Swift	20/992-7542

Az Európai Unió és a sport

A Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium a sportszakemberek számára országos konferenciasorozatot tart Az Európai Unió és a sport címmel. A sorozat negyedik állomása január 16-án Békéscsaba volt; a megyeházán Békés, Bács-Kiskun és Csongrád megye százötven sportvezetője hallgatta meg az előadásokat, amelyek az uniós sportpolitika és sportdiplomácia elvárásaira készíteték fel a jelenlevőket.

A szakmai konferenciáról dr. Jánosi György gyermek-, ifjúsági és sportminiszter, dr. Nádori László egyetemi tanár, Köpf Károly, sportügyekért felelős helyettes államtitkár és Szekeres Pál, a fogyatékosok sportjáért felelős helyettes államtitkár adott tájékoztatót Varga Zoltán, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke társaságában. Dr. Jánosi György szólt arról, hogy az uniós országok tágabban értelmezik a sport fogalmát, mint mi, magyarok. Míg nálunk sokan hajlamosak csak az élsportra gondolni a sport kapcsán, az Európai Unióban nagyobb hangsúlyt kap egészségmegőrző, közérzetjavító szerepe, és elismerik, hogy segítségével könnyebben áthidalhatók a kulturális és etnikai különbségek. A sport emellett gazdasági jelenség is, sok

Dr. Nádori László, Szekeres Pál, Jánosi György és Köpf Károly

pénz és jelentős ipari potenciál rejlik benne. Éppen ezért az unió önkormányzatai többet áldoznak a sportra, mint az Magyarországon jellemző. Nádori László szerint a tagjelölt, majd új tagországok mozgásteret néhány területen csökken ugyan, a kultúrában, az oktatásban és a sportban viszont biztosan nőni fog.

Az Európai Unióban a költségvetés egy-két százalékát fordítják a sport támogatására, míg nálunk csak 0,25 százalékát; a célunk, hogy legalább az egy százalékot mi is elérjük – mondta Köpf Károly. A helyettes államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy a sport lényegi dolgai helyi szinteken zajlanak, ebben az önkormányzatok mellett komoly szerepük van a civil szervezeteknek is. Nálunk a lakosság mintegy 5 százaléka tagja valamilyen sportegyesületnek, rajtuk kívül sokan vannak, akik szabadidejükben rendszeresen mozognak – az unióban a lakosság 30-60 százaléka sportegyesületi tag, ettől még nagyon messze vagyunk. Az önkormányzatoknak nyújtott szélesebb körű címzett és céltámogatásokkal, a lakosság szabadidő-sportját koordináló rekreációs szakemberek alkalmazásával azonban esély lehet a kör bővítésére.

Szekeres Pál örömmel számolt be arról, hogy a tárca félmilliárd forint PHARE-támogatást nyert a multifunkcionális ifjúsági és sportlétesítmények akadálymentesítésére. Elmondta, hogy a fogyatékosok sportja a rendszerváltás óta folyamatosan fejlődik hazánkban, azonban sokszor az egy-egy sportlétesítménybe való bejutás is gondot jelent. Hangsúlyozta, hogy egyenlő feltételeket kívánnak biztosítani a sportban is azoknak az embereknek, akik kevesebbet tudnak tenni az országért, mint amennyit szeretnének.

A konferencia után dr. Jánosi György a város vezetőivel és civil szervezetek képviselőivel találkozott. Mint mondta, a kormány erkölcsi és politikai adósságai vannak Békéscsabával szemben, mivel a város nem jutott elegendő fejlesztési forráshoz az elmúlt időszakban. Január végéig döntenek a beruházási forrásokról, ekkor derül ki, hogy a stadionrekonstrukció – vagy ahogy a miniszter nevezte: a sportlétesítmény-fejlesztési program – milyen formában valósulhat meg. Tárgyaltak arról is, hogy a játszótér-fejlesztési program keretében a meglévő játszótérek megújulhatnak, esetleg új játszótér létesülhet, és hogy az ifjúsági referensi munkakört állami finanszírozási háttérrel stabilizálják.

(M. E.)

Az európai sportmodell

Az európai sportmodell legfontosabb jellemzője – a Helsinki Csúcs (1999. december) állásfoglalása szerint – a hagyományosan kialakult sportstruktúrák védelme, jobbiztonsága. Magyarországon 1921-ben hagyott jóvá az Országgyűlés törvényt a testnevelésről, ennek alapján érkezett el a magyar sport az adott korban jelentős fejlettségi szintre. 1950-ben a sportigazgatást a tanácsrendszerbe illesztették, a társadalmi sport elvesztette függetlenségét. Az 1993-ban meghozott országgyűlési határozat, majd az 1996-os és a 2000. évi törvény a sportról nem tisztázta egyértelműen a sport szerepét, struktúráját, a kormányzati és nem kormányzati oldal működésének, illetve együttműködésének játékszabályait.

Fontos jellemzője az európai sportmodellnek a kormányváltásoktól való viszonylagos függetlenség, illetve a kormányváltásoktól függetlenedő sportstruktúra. Az uniós sportstruktúrák közötti eltérések a történelmi fejlődéshez igazodóak, megfigyelhető, hogy a sportstruktúrákban növekvő mozgásteret kap a civil szféra. Figyelemre méltó az, hogy sport finanszírozását – az élsporttól a helyi, lakossági sportig – törvények (sporttörvény, adótörvény, szerencsejáték-törvény stb.) garantálják.

A sport finanszírozásában a közösségi modell jellemzői a következők:

- kiszámítható feltételekre épül a forráshoz jutás,
- érdemi elbírálás alapján történik az elosztás,
- végül törvényben rögzített a támogatás és annak ellenőrzése.

Számunkra példaértékű lehet a központi és az önkormányzati együttműködés a sport támogatását illetően is.

Doppingpolitika az EU-ban

Az EU doppingpolitikáját az Európa Tanács Doppingellenes Egyezménye, a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Anti Dopping Code-ja határozza meg. A WADA is elkészítette Anti Dopping Code-ját, melynek többszöri előzetes egyeztetés utáni elfogadása 2003. március elején a koppenhágai II. Doppingellenes Világkongresszuson történik meg. Tekintettel arra, hogy a WADA és az Európai Tanács szoros együttműködésben tevékenykedik, a WADA Code lényeges tartalmi elemeiben nem fog eltérni az Európa Tanács Doppingellenes Egyezményétől.

Az Európa Tanács Doppingellenes Megfigyelő Csoportja évente kétszer ülészik Strasbourgban, és ezeken a szimpóziumokon beszámoltatják az egyes tagországokat az egyezmény elfogadásának és bevezetésének jelenlegi helyzetéről. Ennek megfelelően minden országban ki kell dolgozni egy doppingellenes politikát, megfelelő jogszabályi háttérrel és egy olyan rendszert, melynek keretében a sportszervezetektől független mintavételi csoport végzi a túlnyomóan bejelentés nélküli doppingellenőrzést. Nagy hangsúlyt ajánlanak fektetni a felvilágosító, információs és megelőző tevékenységre, valamint a doppingolás hatékony alternatíváit jelentő módszerek kidolgozására.

A jobb átláthatóság és nyomon követés érdekében javasolják nemcsak a doppingellenőrző laboratóriumok akkreditálását, hanem a doppingellenőrzés rendszerének egységesítését, illetve ISO-akkreditációját. Magyarország 1990 óta tagja a Doppingellenes Megfigyelő Csoportnak, a chartát ratifikáltuk, és doppingellenes tevékenységünk mindenben megfelel az Európa Tanács által ajánlottaknak, így tehát eurokonformnak tekinthető.